

Nederlandstalige muziek inzetten in de les

Omdat ik van je hout geen pijlen weet te maken.
(Ijsbloemen - Pieter Embrechts)

Dit is het. De schoonheid van de Nederlandstalige muziek. Een zin die zo simpel is, maar toch bevat hij pure poëzie. Dit is waarom ik hou van Nederlandstalige muziek en waarom ik maar niet begrijp waarom zoveel jonge bands in dat vreselijke Engels blijven zingen. In dit artikel geef ik jullie een aantal invalshoeken en vooral veel muziektips om Nederlandstalige muziek in te zetten in je klas. **Rinke Vanhoeck**

Over de auteur

RINKE VANHOECK

is leerkracht Nederlands in de eerste graad secundair onderwijs. Hij is ook de maker van *Buiten De Krijtlijnen*, een podcast over onderwijs, en startte ook het muziekprogramma *Poolijs* op Urgent.fm, dat uitsluitend Nederlandstalige muziek draait.

START!

Geen betere start van je dag dan een leuk liedje. Denk maar aan wakker worden met een fijn muziekje op je wekkerradio. Meteen goedgezind! Zo kan je muziek ook in je les gebruiken. Geen betere creatieve instap dan een leuk liedje. Activeer de voorkennis van je leerlingen met muziek waar je een actieve opdracht aan koppelt. Aan de hand van de tekst van een liedje kan je zo tal van onderdelen van taalbeschouwing herhalen of inleiden.

nodige aanduiden in een songtekst, laat bepaalde woorden weg in de tekst die leerlingen moeten aanvullen of hou een stop-de-bandronde met een meezinger om een bepaald zinsdeel te accentueren.

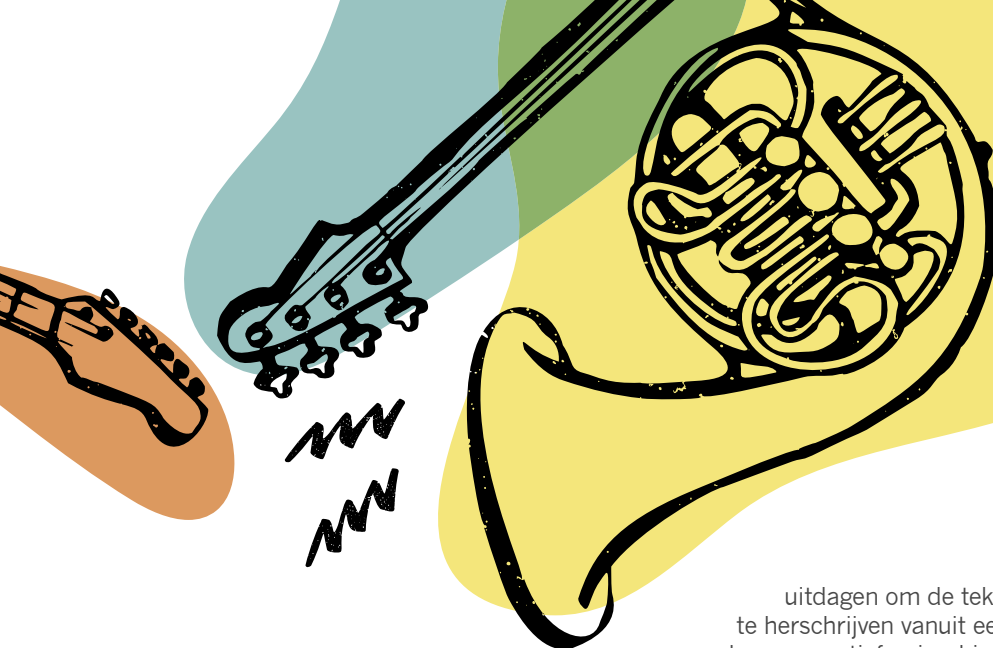
TAALVARIËTEITEN

Ga je voor een les over taalvariëteiten? Probeer dit jaar dan eens niet te gaan voor het Alles Kan Beter-filmpje over de West-Vlaamse computerles, maar kies voor sterke muziek in de eigen streektaal. In West-Vlaanderen heb je nog de meeste keuze: van Het Zesde Metaal (*Gie, den otto en ik, Ier bie oes, Toe nu maar, Naar de wuppe*) tot De Dolfijntjes (*Kom toch were, zo'n beetje Synrise* op z'n West-Vlaams). Of ga voor onbekender maar oh zo mooi werk van Jasmien Aernout (*Geboetseerd* is een wondermooi nummer over haar overleden moeder). Om de Brusselse tongval te laten horen,

kan je terecht bij Zwangere Guy of De Fanfaar. Vooral die laatste is een ware vertegenwoordiger van zijn dialect. De typisch Gentse r vind je terug bij Biezebaaze en het heerlijke *Loetsebol-lekezoetse*. Meezingen maar! Wil je zelfs de dialecten van onze noorderburen erbij pakken, laat je leerlingen dan luisteren naar Marlene Bakker. Zij zingt in het Groningse dialect en schrijft wondermooie liedjes (*Heufd as helm* is het mooiste).

POËZIE

Moeite om je leerlingen gemotiveerd te krijgen voor de jaarlijkse poëzielessen? Laat je leerlingen dan kennismaken met de Oostendse rapper Brihang, die zichzelf meer als poëet beschouwt dan als hiphopper. Zijn teksten zijn pure kunst. Lees dit bijvoorbeeld maar eens, uit het nummer *Ver Weg* van op het album CASCO:

uitdagen om de tekst te herschrijven vanuit een ander perspectief, misschien wel dat van Kevin zelf?

*Kwil dat je voor altijd in men hoofd zit
Ofda je ergens in de schelp van men oor ligt
Zo dak je altijd kan horen als het nodig is
Roep het van ver, fluister het dicht
Stuur me een brief, schijn met je licht
Knip met je ogen, frons je gezicht
Dump je verdriet in een gedicht
Laat het aan niemand zien, hou het geheim
Vertrek naar Blankenberge met de trein
Geween om der effjes te zijn*

Brihang heeft op dit moment al twee langspelers uit, dus meer dan genoeg materiaal om uit te kiezen!

LUISTER!

Muziek vertelt ook verhalen. Verhalen over liefde, verdriet, geluk en ga zo maar door. Verhalen kunnen de aanzet zijn voor vele invalshoeken in Nederlands. Gebruik *Er spoelen mensen aan* van Kiki Schippers om een klasgesprek over migratie en vluchtelingen te starten. Voor *Europa* van Ellen Schoenaerts schopt jou en je leerlingen een geweten en geeft voldoende voer voor een stevige discussie. Maar de boodschap of het verhaal in een lied kan ook de start zijn voor een luisteroefening. Het twaalf minuten durende lied *Rivieren van steen* vertelt het verhaal van Chemi, een Tibetaanse vluchteling die in ons land terecht komt. Muzikaal knap en meer dan genoeg inhoud om een paar rake vragen over te stellen. Of laat je leerlingen luisteren naar het verhaal van *Kale Kevin*, gezongen door Mira, waarbij je de leerlingen zou kunnen

STEL JE VOOR!

Of laat de leerlingen gewoon zelf hun eigen favoriete Nederlandstalige lied voorstellen. Elke week eentje. Begin of eindig je lesweek met een leerling die zijn favoriete liedje voorstelt. Ga daarna telkens kort even in op de inhoud van het lied, bespreek het samen met je leerlingen. Vaak zit er in een goede songtekst ook een rijke woordenschat die je dan meteen kan aangrijpen om je leerlingen nieuwe woorden aan te leren. Je kan ook een stapje verder gaan en je leerlingen zelf een Nederlandstalige songtekst laten schrijven. Ga een samenwerking aan met de leerkracht muzikale opvoeding en maak er een vakoverschrijdend project van. Via websites als Premiumbeat kan je trouwens heel gemakkelijk instrumentale tracks kopen die kunnen dienen als de muziek waarop de leerlingen hun tekst moeten schrijven. Wie weet eindig je wel met een hit!

ZWAKKE NEDERHOP

Laat me eindigen met een disclaimer. Of eerder een smeekbede. Ga niet mee in de vreselijke smaak van je leerlingen. Kom niet in de verleiding om de zwakke tekstele nederhopshit van Gers

Pardoel, Boef of Lil' Kleine te laten horen in je les. Ik weet het, je wil aansluiten bij de leefwereld van je leerlingen, maar we zijn taalleerkrachten, toch? Dus dan mag het al eens wat meer zijn? Kies niet voor de slappe rijmelarij van Gers Pardoel, maar ga voor de pure West-Vlaamse poëzie van Brihang ('Ma morsen is pas morsen alsjet afdroogt'), laat je niet verleiden tot de saaie beats van Lil' Kleine en ga voor de ultieme versmelting van tekst en muziek door Eefje De Visser (*Ongeveer of Afdwaalt*) of Spinvis (alles, je kan niet slecht kiezen). En wil je dan toch echt beats, kies dan voor Linde Schöne die door haar eerste EP (*Liefde van de vloer*) de Nederlandse Beyoncé genoemd mag worden. Wil je dan toch echt de nederhoptoer op, kies dan voor De Jeugd van Tegenwoordig. Stout, hip, maar teksten op niveau. Denk maar aan *Huilend naar de club* (ook in de pianoversie van Aafke Romeijn meer dan de moeite) of *Broertje ik heb je*.

